

Prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău (jud: G. Moscalciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, Iu. Cotruță, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

08 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Grup” Societate pe Acțiuni și de Societatea cu Răspundere Limitată „Micodix”, prin intermediul avocatului Pascal Veronica,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Micodix” împotriva Companiei de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Grup” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Banca Comercială „Moldova Agroindbank” Societate pe Acțiuni privind încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității pentru neachitarea sumei despăgubirii restante și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 20 martie 2012, SRL „Micodix” a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Donaris Vienna Insurance Grup” SA, intervenient accesoriu BC „Moldova Agroindbank” SA privind încasarea despăgubirii de asigurare.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, conform pct. 1.1 al contractului seria PRP nr. 2010-12-0173 de asigurare a bunurilor întreprinderilor industriale și/ori comerciale și/ori a bunurilor persoanelor fizice în caz de incendiu și alte pericole din 08 decembrie 2010, obiect al asigurării facultative a bunurilor constituie interesele patrimoniale și nepatrimoniale ale Asiguratului corelate cu dreptul de posesie, folosință și dispoziție asupra bunurilor asigurate. Conform poliței seria PRP nr. 2010-12-0173 din 08 decembrie 2010, CA „Donaris Vienna Insurance Grup” SA a asigurat patrimoniul SRL „Micodix” amplasat în xxxxx compus din: terenul cu suprafața de 1.4302 ha, cu numărul cadastral xxxxx – modul de folosință agricol; construcție cu suprafața de 1486,7 m.p., cu numărul cadastral xxxxx; construcție cu suprafața de 97,3 m.p., cu numărul cadastral xxxxx, cu suma totală de asigurare în mărime de 1617000 lei.

Conform pct. 1.2 al contractului seria PRP nr. 2010-12-0173 de asigurare a bunurilor întreprinderilor industriale și/ori comerciale și/ori a bunurilor persoanelor

fizice în caz de incendiu și alte pericole, CA „Donaris Vienna Insurance Grup” SA oferă o compensare de asigurare în cazul deteriorării sau nimicirii bunurilor în rezultatul incendiului, trăsnetului, precum și exploziei gazelor folosite în scopuri sociale. Se supun compensării cheltuielile, efectuate în rezultatul acțiunilor, efectuate pentru salvarea bunurilor, stingerii incendiului sau prevenirea extinderii acestuia.

Menționează reclamantul că, la 08 august 2011, aproximativ la orele 23:00, din motive necunoscute, a fost incendiată construcția cu suprafața de 1486,7 m.p., cu numărul cadastral xxxxx, fapt despre care la 09.08.2011 a informat telefonic reprezentantul pârâtului. Concomitent, la aceeași dată a depus și o înștiințare scrisă. În rezultatul incendiului au fost distruse atât bunurile întreprinderii, cât și bunurile personale, care constau din: construcția cu suprafața de 1486,7 m.p., cu numărul cadastral xxxxx, care a fost evaluată la data semnării contractului în sumă de 1713000 lei; lăzi pentru legume și fructe în număr de 60000 în valoare totală de 450000 lei; lemn (cherestea) pregătit pentru producerea lăzilor în cantitate de 20 m³ în valoare de 50000 lei; 62 iepuri vii cu tot cu cuști în valoare de 15000 lei; câinele ce păzea încăperea, însă acestea nu au fost asigurate.

Precizează reclamantul că, deoarece bunul imobil cu suprafața de 1486,7 m.p., cu numărul cadastral xxxxx a fost asigurat în baza contractului seria PRP nr. 2010-12-0173 de asigurare a bunurilor întreprinderilor industriale și/ori comerciale și/ori a bunurilor persoanelor fizice în caz de incendiu și alte pericole din 08 decembrie 2010, a înștiințat asiguratorul despre survenirea cazului asigurat conform pct. 1.2 al contractului respectiv.

În scopul diminuării pagubei și salvării averii asigurate, au fost chemate de urgență mai multe echipaje de pompieri din rl. Ialoveni și din mun. Chișinău. Totodată, datorită rezervoarelor aflate pe teritoriul întreprinderii s-au folosit 100 tone de apă de către sătenii ce au acordat ajutor pentru stingerea incendiului.

Pentru efectuarea investigațiilor, la fața locului au fost prezenți și specialiștii, experții de la Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale a MAI, care conform încheierii tehnico-incendiară nr. 34-11 din 10 august 2011 a Laboratorului Experimental Antiincendiar a Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale a MAI, Direcția Salvatori și Pompieri s-a constatat că incendiul din 08 august 2011 s-a petrecut pe o suprafața de 1008 m² (68 % din încăperea), iar cauza probabilă a generării incendiului este aducerea sursei de foc deschis din exterior.

Sușține reclamantul că, asiguratorul nu-și onora obligațiunile, în rezultatul pretenției expediate de către reclamant la 27 septembrie 2011, peste 50 de zile, prin scrisoarea de însoțire din 29 septembrie 2011 i-a remis prin anexă dispoziția nr. PRP-11/018. Deși în anexa la scrisoarea nominalizată din 27.09.2011 s-a indicat „copia dispoziției nr. CSK-11/018 din 11.08.2011”, fiindu-i expediată doar dispoziția nr. PRP-11/018 din 23.09.2011.

Prin dispoziția nr. PRP-11/018 din 23.09.2011 a CA „Donaris Vienna Insurance Grup” SA, reclamantul a fost informat că asiguratorul a intentat dosarul de daune nr. 1680/11 din 10.08.2011 și a dispus recunoașterea evenimentul produs și descris în procesul-verbal drept caz asigurat, evaluând paguba în mărime de 215612 lei, aplicând franciza de 1% din suma daunei, astfel dispunând spre achitare suma de 213456 lei.

Declară reclamantul că, prin pretenția din 13.10.2011 și-a exprimat dezacordul în privința sumei de daune recunoscute de asigurator, fiind ignorat Devizul local

înregistrat la CA „Donaris Vienna Insurance Grup” SA la 01.09.2011 cu suma calculată preventiv a prejudiciului suportat de încăperea asigurată în rezultatul incendiului în mărime 983974 lei, efectuat de un agent economic la cererea asiguratului, solicitându-le totodată efectuarea unei expertize. Prin răspunsul din 22.11.2011, parvenit de la CA „Donaris Vienna Insurance Grup” SA, ca rezultat al examinării pretenției reclamantului din 13.10.2011, a fost informat că asiguratorul a estimat dauna finală pricinuită construcției incendiate la suma de 305551,81 lei, achitând diferența din suma finală în mărime de 89040,29 lei, sumă ce a fost virată beneficiarului conform pct. 4.5 din contractul seria PRP nr. 2010-12-0173 din 08 decembrie 2010. De asemenea, pârâtul i-a prezentat reclamantului un deviz local nr. 1 cu valoarea de deviz în sumă de 305551,81 lei, efectuat unilateral de asigurator, de o persoană responsabil tehnic – E. Vasilachi, care a diminuat în totalitate prejudiciul real, indicând niște prețuri care în realitate nu există.

Afirmă reclamantul că, prin pretenția repetată din 09.12.2011, și-a exprimat dezacordul cu decizia finală a CA „Donaris Vienna Insurance Grup” SA din dosarul de daune nr. 1680/11 din 10.08.2011, deoarece conform Raportului de Expertiză tehnică nr. 5759-10-11/T cu privire la starea tehnică a construcțiilor secției de prelucrare a lemnului și producere a ambalajului din xxxxx, întocmit de Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor a Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al RM, la cap. 3 la concluzii în pct. 2,3,4,5,6 s-a dispus necesitatea demolării grinzilor de beton cu executarea unei alte construcții suport, a ramei care a fost în focar, precum și demolarea și zidirea din nou a pereților laterali, etc, deoarece acestea au fost complet distruse în rezultatul focarului de peste 600°C; suprafața distrusă de incendiu a constituit 1100 m² sau 74 % din încăpere.

Suplimentar a indicat reclamantul că, în legătură cu acțiunile abuzive ale asiguratorului a fost nevoie să efectueze o expertiză de evaluare a prejudiciului cauzat în urma incendierii construcției menționată supra. Astfel, conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 670 din 28.11.2011, întocmit de Centrul de Expertize Independente a RM „Cexin”, prejudiciul cauzat în rezultatul incendiului produs la 08 august 2011 la bunul imobil cu numărul cadastral xxxxx a fost estimat la suma de 1206650,80 lei.

Consideră reclamantul că, aceste probe de constatare a prejudiciului real produs în urma incendiului combat întru totul datele din devizul local nr. 1 prezentat de pârât. De altfel, reclamantul nu solicită perfecționarea obiectului distrus, ci solicită achitarea despăgubirii de asigurare pentru restabilirea încăperii depozitului în starea funcțională, fapt pentru care a și asigurat conform contractului din 08 decembrie 2010, seria PRP nr. 2010-12-0173 de asigurare a bunurilor întreprinderilor industriale și/ori comerciale și/ori a bunurilor persoanelor fizice în caz de incendiu și de alte pericole. În contextul dat, reclamantul consideră că, pârâtul neîntemeiat încearcă să se eschiveze de la onorarea obligațiilor de restituire a valorii prejudiciului real suportat. Or, la momentul asigurării, încăperea cu suprafața de 1486,7 m², a fost evaluată la data semnării contractului de asigurare la suma de 1713000 lei și valoarea de lichidare a fost estimată la suma de 1188000 lei. Conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 670 din 28.11.2011, întocmit de CEI „Cexim”, prejudiciul real cauzat încăperii ce a ars pe o suprafață de 1100 m² (74% din încăpere) a fost estimat la suma de 1206650,80 lei, pe când CA Donaris Vienna Insurance Grup” SA a achitat suma

despăgubirii în mărime de 305551,81 lei. Deci, datoria ce urmează a fi încasată de la CA „Donaris Vienna Insurance Grup” SA în beneficiul reclamantului constituie 901098,99 lei.

Solicită reclamantul încasarea de la CA „Donaris Vienna Insurance Grup” SA în beneficiul său suma prejudiciului real cauzat în mărime de 901098,99 lei; a cheltuielilor conform bonurilor de plată anexate pentru efectuarea expertizei tehnice și a expertizei de evaluare a prejudiciului în sumă de 6786 lei; a cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 15000 lei; a taxei de stat în mărimea sumei achitate conform ordinelor de plată în mărime de 27000 lei; a penalității pentru neachitarea despăgubirii restante în sumă de 977585 lei. (f.d. 82-93, vol. II)

Prin hotărârea din 05 decembrie 2014 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău s-a admis parțial acțiunea înaintată de SRL „Micodix”; s-a încasat din contul CA „Donaris Vienna Insurance Grup” SA în beneficiul SRL „Micodix” despăgubirea de asigurare în mărime de 901098,99 lei și cheltuielile de judecată constituite din: taxa de stat în sumă de 27000 lei, cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 15000 lei și cheltuieli pentru efectuarea expertizei în mărime de 6786 lei. În rest, cerințele SRL „Micodix” au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 27 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-au respins, din lipsă de temei, apelurile depuse de CA „Donaris Vienna Insurance Grup” SA și SRL „Micodix” și a fost menținută hotărârea din 05 decembrie 2014 a Judecătorei Buiucani mun. Chișinău.

La 15 iunie 2017 CA „Donaris Vienna Insurance Grup” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 27 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea hotărârilor judecătorești cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de SRL „Micodix” să fie respinsă integral ca fiind depusă de către reclamantul necorespunzător, iar în caz că este reclamantul corespunzător să fie admisă parțial.

În motivarea recursului s-a indicat că, instanța de apel la judecarea cauzei a aplicat eronat normele de drept material și procedural, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele esențiale ale cauzei, necesare pentru justa soluționare a cauzei, fapt prin ce se prezumă că decizia contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

La 30 iunie 2017 SRL „Micodex”, prin intermediul avocatului Pascal Veronica, a declarat recurs împotriva deciziei din 27 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea parțială a hotărârilor judecătorești în partea ce ține de respingerea încasării penalităților și a dobânzii de întârziere, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere a acestor pretenții și încasarea penalității în sumă de 162197 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 387793 lei, cu menținerea în vigoare a celorlalte dispoziții ale instanțelor de judecată.

În motivarea recursului s-a indicat că, instanța de apel la judecarea cauzei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia legii și analogia dreptului, fapt ce rezultă casarea parțială a acesteia în partea contestată.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 27 aprilie 2017 și expediată în adresa participanților la proces la 12 mai 2017, conform scrisorii de însoțire.

Din materialele cauzei rezultă că recursul declarat de CA „Donaris Vienna Insurance Grup” SA la 15 iunie 2017 este în termen, deoarece la dosar lipsesc date ce confirmă recepționarea actului de dispoziție contestat.

De asemenea, Completul reține că SRL „Micodix”, prin intermediul avocatului Pascal Veronica, înregistrând la 30 iunie 2017 cererea de recurs a exercitat în termen calea de atac, or, din textul recursului se atestă că a recepționat decizia instanței de apel la 16 mai 2017.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Grup” Societate pe Acțiuni și Societatea cu Răspundere Limitată „Micodix”, prin intermediul avocatului Pascal Veronica, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Grup” Societate pe Acțiuni, Societatea cu Răspundere Limitată „Micodex”, prin intermediul avocatului Pascal Veronica, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură

civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Grup” Societate pe Acțiuni și de Societatea cu Răspundere Limitată „Micodix”, prin intermediul avocatului Pascal Veronica, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Compania de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Grup” Societate pe Acțiuni și de Societatea cu Răspundere Limitată „Micodix”, prin intermediul avocatului Pascal Veronica, împotriva deciziei din 27 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală